

Folketingets Europaudvalg

Christiansborg, den 3. juni 2002

EU-Konventssekretariatet

Til

udvalgets medlemmer og stedfortrædere samt de danske medlemmer og
suppleanter i EU-Konventet

Resumé af 4. møde i Det Europæiske Konvent den 23.-24. maj 2002

Resumé af resuméet

Debatten på den fjerde samling i Det Europæiske Konvent koncentrerede sig om, hvordan EU anvendte sine kompetencer, dvs. udførte sine opgaver under hensyntagen til kravene om effektivitet og legitimitet. Der var udbredt tilslutning til, at kompetenceafgrænsningen mellem EU og medlemsstaterne blev tydeliggjort, særlig på sagsområder dækket af Søjle 2 og 3. Dette skulle ske uden at skade mulighederne for fleksible problemløsninger. Der var behov for en markant reduktion i antallet af EU's beslutningsprocesser, og subsidiaritets- og proportionalitetsprincippet måtte have større reel betydning. EU skulle i højere grad anvende rammelovgivning og undgå detailregulering. Alle beslutninger måtte træffes under den største grad af åbenhed, idet legitimitet ikke alene afhang af demokratiske procedurer, men i nok så høj grad af, at borgerne havde mulighed for at blive en aktiv del af processen.

Der blev nedsat seks arbejdsgrupper, og Konventets medlemmer blev bedt om at tilmelde sig de enkelte grupper inden udgangen maj. Giscard d'Estaing antydede, at der ville blive oprettet yderligere et antal grupper. Gruppen af nationale parlamentarikere forlangte, at Præsidiets inden næste konventssamling klart gjorde rede for samtlige forventelige arbejdsgruppers arbejdsområde, deres mandat og indbyrdes sammenhæng samt tidsplan for arbejdet i grupperne.

Vicepræsident Jean Luc Dehaene orienterede om planerne for mødet den 24.-25. juni med repræsentanter for civilsamfundet i det såkaldte Forum, og der var en kort debat om, hvilke NGO'er der skulle inviteres.

Til sidst orienterede Præsidiets om mødet den 6.-7. juni, hvor man skal drøfte retlige og indre anliggender samt de nationale parlamenters rolle, og forelagde planen for efterårets møder.

Debatten på den fjerde samling i Det Europæiske Konvent koncentrerede sig om, hvordan EU anvendte sine kompetencer, dvs. udførte sine opgaver under hensyntagen til kravene om effektivitet og legitimitet. Konventets formand Valéry GISCARD d'ESTAING åbnede den fjerde samling i Konventet med at understrege behovet for, at EU's nuværende labyrintiske struktur måtte reformeres. EU skulle blive bedre til at udføre sine opgaver, men det forudsatte klarhed over, hvem der havde kompetence til at træffe de relevante beslutninger, påpegede han.

Inden man gik over til dagsordenen, orienterede formanden om, at der ved denne og fremtidige samlinger i Konventet vil blive indlagt en kaffepause kl. 17.30 – 18.00 for at give medlemmerne bedre tid til uformelle samtaler. Desuden vil andendagen på Konventets samlinger blive indledt med 15 minutters spørgetid, hvor der kunne stilles spørgsmål til Konventets formand.

Dagsordenen bestod af følgende fire punkter:

1. EU's udførelse af sine opgaver: effektivitet og legitimitet (CONV 47/02 og CONV 50/02)
2. Forummet og forberedelsen af Konventets møde om civilsamfundet (24. – 25. juni 2002)
3. Nedsættelse af arbejdsgrupper
4. Eventuelt – orientering om mødeplanen for efteråret

Efter anmodning af talsmanden for de nationale parlamentarikere Josep BORRELL blev rækkefølgen på dagsordenens punkt 2 og 3 byttet om.

EU's udførelse af sine opgaver: Effektivitet og legitimitet

Til dette punkt på dagsordenen havde Præsidiets skitseret 5 overordnede problemstillinger, konventsmedlemmerne var blevet bedt om at tage afsæt i. Disse problemstillinger findes i CONV 54/02, der vedlægges som *bilag 1*. Mere end 75 af Konventets medlemmer havde ordet, ligesom flere af medlemmerne bad om ordet for en kort replik undervejs. Dette resumé vil derfor koncentrere sig om nogle overordnede tendenser.

Færre instrumenter

Den finske parlamentariker Matti VANHANEN indledte debatten med at fastslå, at EU's mange beslutningsprocesser skulle reduceres markant, samtidig

med at anvendelsen af beslutninger truffet med kvalificeret flertal skulle gøres til den generelle regel. Der var bred tilslutning til dette synspunkt, ligesom der også var udbredt opbakning til synspunktet om, at EU's institutioner skulle holde sig fra detailregulering og i stedet anvende rammelovgivning.

Den finske regerings repræsentant, Teija TIILIKAINEN, beskæftigede sig med den juridiske konstruktion af den nuværende traktat og slog til lyd for, at man indfører et klart normhierarki og får en klar og sammenhængende traktat, hvor de forfatningsmæssige bestemmelser står samlet.

Den tyske parlamentariker Jürgen MEYER foreslog, at EU's retsinstrumenter blev begrænset til 3 typer: a) direktiver og rammeafgørelser, b) forordninger og c) henstillinger. I øvrigt mente Meyer, at problemet vedrørende kompetencefordelingen mellem EU og medlemsstaterne reelt udgjorde et meget lille problem – i under 5 pct. af EU's beslutninger, hævdede han. Meyer argumenterede for, at problemer vedrørende kompetencefordelingen kunne løses ved en særlig mæglingsprocedure mellem Europa-Parlamentet og et reformeret ministerråd.

Den hollandske regerings repræsentant, Hans VAN MIERLO, medgav, at der var et virvar af instrumenter, men sagde, at når man tyndede ud i arsenalet, måtte man passe på, at det ikke gik ud over effektiviteten. Det er nemlig effektivitet, borgerne ønsker. Han sammenlignede med en tandlæge, som har 20 bor til sin rådighed. Som patient hos tandlægen ville han ikke være tryk ved, at tandlægen smed de 18 af borene væk for at skabe mere orden på klinikken.

Lamberto DINI fra det italienske Senat foreslog en forenkling af systemet, så man opererede med tre niveauer: 1) forfatningsmæssige bestemmelser, som kun kan ændres ved enstemmighed, 2) love og 3) gennemførelsesbestemmelser. Samtidig gik han ind for at afskaffe søjlestrukturen og gøre kvalificeret flertal til hovedreglen.

Hannes FARNLEITNER, som repræsenterer den østrigske regering, pegede på, at hvis man slog de tre søjler sammen, kunne man halvere antallet af instrumenter.

Kompetencekatalog

En stor del af talerne fandt det nødvendigt med en tydeliggørelse af kompetencefordelingen mellem institutionerne. Til gengæld var der udbredt skepsis

over for mulighederne for at opstille et egentligt kompetencekatalog. Man frygtede, at det reelt vil kunne virke blokerende for en dynamisk udvikling og reducere mulighederne for fleksibel problemløsning.

Den britiske Europaminister Peter HAIN fandt det afgørende, at der kunne laves fleksible løsninger på individuelle problemstillinger. Succeskriteriet skulle tage udgangspunkt i det praktiske resultat. Lamberto DINI fra det italienske Senat pegede i en replik til Peter Hain på, at hvis man i højere grad gik over til flertalsafgørelser – også på det udenrigspolitiske felt – kunne man undgå nogle af de kompromiser, som udvandede beslutningerne og gjorde de fælles aktioner mindre effektive.

Henrik Dam KRISTENSEN henviste til, at mange borgere har svært ved at overskue, hvem der gør hvad i EU. Det er nødvendigt, at Unionen kan handle effektivt og løse de problemer, der kun kan løses ved et overnationalt samarbejde. Derfor var han tilfreds med, at man på sidste møde i Konventet havde været enige om at afvise et bureaukratisk kompetencekatalog. Men samtidig skal der være en kompetenceafgrænsning, som politikerne og borgerne kan forstå. I den forbindelse er det vigtigt, at man tvinges til at fremføre overbevisende politiske argumenter, når man ønsker at løse en bestemt opgave på EU-plan. Det er nødvendigt for at opnå folkelig inddragelse og forståelse, og her spiller de nationale parlamenter en vigtig rolle.

Wolfgang SENFF gik som repræsentant for de tyske delstater imod et kompetencekatalog, men ønskede klarere regler for de forskellige kompetencekategorier, ligesom han ønskede, at det i forbindelse med hvert af de retlige instrumenter fastlægges detaljeret, hvordan kompetenceforholdene er. Der må være faste regler, ikke blot fleksibilitet. Desuden slog han til lyd for, at de, der rammes, hvis EU går ud over sin kompetence – f.eks. de tyske länder – skal kunne anlægge sag.

Den tidligere kommissionsformand Jacques SANTER, som i Konventet repræsenterer den luxembourgske regering, fandt, at de mange instrumenter, man råder over, tynger beslutningsprocessen og skader gennemsigtigheden. Han betegnede komitologi som en "dunkel videnskab", der bør afløses af forenkling og gennemsigtighed.

Initiativret

Mens der var markant tilslutning til forslaget om at forenkle beslutningspro-

cessen, var der til gengæld stor uenighed i spørgsmålet om, hvor snittet skulle lægges i den interinstitutionelle balance mellem Kommissionen, Rådet og Europa-Parlamentet. Det blev bl.a. debatteret, hvorvidt Kommissionens initiativret skulle udvides til at omfatte Europa-Parlamentet og eventuelt også Rådet eller sågar de nationale parlamenter. En stor gruppe var dog bekymrede for, at dette ville kunne føre til en styrkelse af Unionens mellemstatslige dimension, svække Kommissionen og derved stikke en kæp i hjulet på integrationsprocessen.

Det irske præsidiemedlem John BRUTON fremhævede, at eventuelle ændringer i den interinstitutionelle balance ville føre til magtforskydninger på mange forskellige niveauer. Han påpegede således, at Unionens små lande meget vel kunne fremstå som tabere, hvis Europa-Parlamentet fik medbeslutningsret. Ifølge Bruton var det i de små landes interesse, at Kommissionens rolle ikke blev svækket. Han anså i øvrigt Europa-Parlamentet for at have en langt større reel medindflydelse på EU-lovgivningsprocessen, end de formelle regler gav indtryk af. I øvrigt bemærkede Bruton, at Europa-Parlamentet til forskel fra de nationale parlamenter i Unionen sad langt mere sikkert, idet ingen instans havde kompetence til at opløse Europa-Parlamentet.

Søjlestrukturen

EU's tredelte søjlestruktur blev kritiseret fra flere sider. Kritikpunkterne gik dels på, at søjlestrukturen gjorde beslutningsprocesserne unødigt komplicerede og uigennemsigtige, dels på at de mellemstatslige beslutningsformer i Søjle 2 og 3 bl.a. stod i vejen for en effektiv udenrigs- og sikkerhedspolitik og udviklingen af det retlige samarbejde. Valéry GISCARD d'ESTAING gjorde i en replik opmærksom på, at skabelsen af Søjle 2 og 3 havde været en nødvendig forudsætning for at gøre samarbejdet om en fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik samt om retlige og indre anliggender til en integreret del af EU-samarbejdet. Den franske socialist Olivier DUHAMEL anså den svage udenrigs- og sikkerhedspolitik som et af Unionens kerneproblemer. Han ønskede desuden etableret en egentlig europæisk forsvarspolitik.

Den østrigske parlamentariker Reinhard BÖSCH fastholdt, at den nuværende søjlestruktur skulle bevares, og afviste tanken om Kommissionen som en europæisk regering. Hvert land skulle fortsat have én kommissær, og Det Europæiske Råd skulle styrkes, ligesom enstemmighedsprincippet skulle fastholdes på kerneområder. Han foreslog desuden oprettelsen af et særligt råd for politisamarbejdet.

Den hollandske europaparlamentariker Johannes VOGGENHUBER refererede til forfatteren Hanna Arendt, der havde skrevet om det såkaldte "ingenmandsherskab". Dette herskab traf beslutninger, uden at det var muligt at drage nogen til ansvar. Han mente, at dette billede også kunne gælde for EU, og argumenterede for nødvendigheden af, at Unionens mange del-fællesskaber samledes i ét fællesskab – med én traktat og én fælles beslutningsprocedure. Enstemmighedsprincippet havde en lammende virkning på Unionens handlekraft, mente han.

Europol

Kommissær Antonio VITORINO foreslog, at Europol fik tildelt operationelle beføjelser i en ny traktat, således at man mere effektivt kunne bekæmpe grænseoverskridende kriminalitet. Han præciserede, at der her ikke var tale om lovgivning, men om at indskrive en bestemmelse i traktaten, som gav Europol disse beføjelser. Professor Jürgen MEYER fra Bundestag erklærede sig enig i behovet for en styrkelse af Europolis udøvende beføjelser, idet han gjorde opmærksom på, at dette ikke vil være i strid med nærhedsprincippet, så længe Europol udøver sin virksomhed sammen med medlemslandenes myndigheder. Han tilføjede, at også ansatte i Europol må overholde lovgivningen i de forskellige medlemslande; f.eks. kan de ikke være fritaget for ansvar, hvis de forårsager trafikulykker. Der må være både en juridisk og en parlamentarisk kontrol af Europolis virksomhed. I sin replik erkendte VITORINO, at hvis Europol f.eks. får beføjelse til selvstændigt at foranstalte undersøgelser, må det følges op af en demokratisk og retlig kontrol.

Nationale parlamenter

En stor gruppe talere, heriblandt Henrik Dam KRISTENSEN, udtrykte et stærkt ønske om, at de nationale parlamenter vil blive inddraget stærkere i beslutningsprocessen, ikke blot ved at kontrollere deres respektive regeringer, men eksempelvis også ved at få en kontrolfunktion i forhold til overholdelsen af subsidiaritetsprincippet. Dette kunne f.eks. ske gennem et styrket COSAC. Enkelte indlæg nævnte muligheden for at indføre et nyt kammer bestående af nationale parlamentarikere ved siden af Europa-Parlamentet. Hovedindtrykket var imidlertid, at de færreste så behov for oprettelsen af nye institutioner, der vil bidrage til øget kompleksitet og træge beslutningsprocesser.

Jens-Peter BONDE argumenterede for, at de nationale parlamenter fik ret til at fremsætte forslag til Kommissionen, som herefter skulle udarbejde konkrete for-

slag. Efterfølgende skal EU-lovgivningen også vedtages i de nationale parlamenter.

Per DALGAARD, som i Peter Skaarups fravær fik mulighed for at tage ordet som suppleant, præsenterede sig som euro-skeptiker. Han fremhævede, at EU's kompetencer altid er afledt af de nationale kompetencer. EU må kun handle, hvor det har fået tildelt en kompetence fra medlemsstaterne. Der var efter hans opfattelse behov for mindre, ikke mere union. Han understregede, at EU skulle vedblive at være et fællesskab af nationalstater, og henviste til de seneste nationale valg i flere medlemsstater, der vidnede om en udbredt skepsis overfor unionstanken. Disse holdninger hos befolkningerne bør Konventet være lydhør over for og se på, hvor man kan føre kompetence tilbage til medlemsstaterne. "Europæisk integration må ikke være en ensrettet gade." Afslutningsvis mindede han om, at EU måtte vedkende sig sin kristne europæiske kulturarv. Flere af de efterfølgende talere erklærede sig uenig med Per Dalgaard. F.eks. advarede repræsentanten for den estiske regering, Henrik HOLOLEI, imod, at man gav magten tilbage til medlemslandene, idet det ville gå alvorligt ud over integrationen. Som eksempel nævnte han, at det ville gå grueligt galt, hvis man f.eks. førte landbrugspolitikken tilbage til medlemslandene.

Solidaritet

Den tyrkiske vicepremierminister Mesut YILMAZ understregede, at legitimitet afhang af effektivitet, som igen var afhængig af en mere konsekvent anvendelse af subsidiaritets- og proportionalitetsprincippet, ligesom også princippet om solidaritet måtte integreres i en ny traktat. Den slovakiske repræsentant Irena BELOHORSKA mente, at den europæiske sociale model måtte styrkes. Anne VAN LANCKER fra Belgien tilføjede, at Unionens sociale mål måtte prioriteres på samme måde som målene for det indre marked. Medlem af Europa-Parlamentet Elmar BROK kritiserede medlemsstaterne for at blokere udviklingen på det sociale område ved at benytte veto retten som et negativt instrument.

Nærhedsprincippet

Kommissær Antonio VITORINO advarede mod en for stiv afgrænsning af Unionens kompetencer, da det ville gå ud over dens muligheder for at handle operationelt. I den efterfølgende diskussion kom han ind på, at der hos de europæiske borgere er en udbredt fornemmelse af, at man ikke rigtig lever op til nærhedsprincippet. Hvis borgerne skal gå med til, at der bliver fleksibilitet i

systemet, må man derfor argumentere for, hvorfor det på bestemte områder er nødvendigt at handle i fællesskab, således at borgerne kan se, at man tager nærhedsprincippet alvorligt. For så vidt angår Søjle 3 mente Vitorino, at man skulle begrænse harmoniseringen af retssystemerne til de meget få tilfælde, hvor der er tale om grænseoverskridende kriminalitet, mens hovedreglen i øvrigt bør være gensidig anerkendelse af hinandens regler og retssystemer, baseret på tillid. Han beskæftigede sig især med, hvordan man skulle kontrollere den måde, hvorpå Unionens forskellige organer udøvede deres kompetence, og sondrede her mellem ex ante kontrol og ex post kontrol. Ved fastlæggelsen af, hvem der skal udøve kontrollen, er nærhedsprincippet vigtigt. Sondringen mellem en kontrol før beslutningerne tages og en efterfølgende kontrol blev kommenteret af flere af de efterfølgende talere. Piia-Noora KAUPPI, som er finsk medlem af Europa-Parlamentet, gjorde i den forbindelse opmærksom på, at ex ante kontrollen er en politisk mekanisme. Hubert HAENEL fra det franske Senat var ligesom Vitorino inde på, at nærhedsprincippet i praksis ikke spiller så stor en rolle, som det burde, og foreslog, at før man giver sig til at behandle substansen i et nyt forslag, skal først Kommissionen og derefter Ministerrådet eksplicit og i alle tilfælde tage stilling til, hvorvidt subsidiaritetsprincippet er overholdt. Desuden skal de nationale parlamenter tage stilling til det, idet det jo er deres kompetence, det går ud over, hvis EU giver sig til at lovgive på området, det burde holde sig fra - som f.eks. jagt og badevand. Hans VAN MIERLO, som repræsenterer den hollandske regering, gjorde ligeledes opmærksom på, at de nationale parlamentarikere jo drøfter med deres minister, om nærhedsprincippet er overholdt. Derfor mente han ikke, der var nogen grund til at oprette et særligt kammer hertil.

Kommissionens meddelelse

Den 22. maj 2002, dagen før konventsmødet, havde Europa-Kommissionen vedtaget en omfattende meddelelse (KOM(2002) 247) vedrørende de emner, Konventet beskæftiger sig med. Den var blevet præsenteret for offentligheden af Romano Prodi. I den internationale presse havde der været forlydender om, at Giscard d'Estaing ville give kommissionsformanden lejlighed til at præsentere meddelelsen for Konventet. Det skete ikke, men konventsformanden antydede, at Prodi på et senere tidspunkt ville få mulighed for at fremlægge den for Konventet. Det gav anledning til en del kritik, især fra britisk side, hvor Lord TOMLINSON betegnede det som unfair over for konventsmedlemmerne, som kun havde 3 minutters taletid, hvis Prodi, som ikke er medlem af Konventet, fik meget længere taletid. I stedet for opfordrede han konventsformanden og andre medlemmer af Præsidiet til at tage rundt til de nationale

parlamentarier og høre deres meninger. GISCARD d'ESTAING replicerede, at der samme formiddag havde været 31 indlæg fra nationale parlamentarikere og 1 fra Kommissionen.

Josep BORRELL fra det spanske parlament betegnede Kommissionens udspil som udmærket, men gjorde opmærksom på, at man blev nødt til at vælge mellem Blairs model, hvorefter Ministerrådet skal udpege "Mr. Europe", mens det efter Prodis model skal være Kommissionen, der gør det. De to modeller udelukker gensidigt hinanden. Da Giscard d'Estaing blev spurgt, hvilken af de to modeller han gik ind for, svarede han elegant: "Jeg er hverken Blair eller Prodi."

Den polske parlamentariker Józef OLEKSY bad Konventet overveje ideen om en EU-præsident, der vil kunne styrke EU's rolle udadtil, og som samtidig vil have en stor symbolsk betydning.

Regionerne

To observatører fra Regionsudvalget, Jos CHABERT og Manfred DAMMEYER, slog til lyd for, at man tog regionerne alvorligt og gav dem en selvstændig kompetence samt reel indflydelse på den europæiske beslutningsproces. De burde således have mulighed for at lægge sag an ved EF-Domstolen. Regionerne er tættere på borgerne, og derfor vil repræsentanterne for regionerne bedre kunne formidle budskabet til befolkningen.

Valéry Giscard d'Estaings opsummering

På opfordring fra Andrew Duff (MEP) opsummerede Konvents formand Valéry Giscard d'Estaing ved debattens afslutning diskussionen under dagsordens punkt 1. Han gjorde dog opmærksom på, at han ikke medtog alle synspunkter, og at opsummeringen ikke skulle opfattes som en stillingtagen fra hans side. Han mente, at man af diskussionen kunne udlede visse retningslinjer for så vidt angik de fem spørgsmål, Præsidiets i CONV 54/02 bad Konventets medlemmer tage stilling til, jf. *bilag 1*.

1. Den nuværende kompetenceafgrænsning mellem EU og medlemsstaterne svarer stort set til EU's mission, som Konventet opfatter den, når det gælder det oprindelige samarbejde i søjle 1, men når det drejer sig om udenrigs-, sikkerhedspolitik og forsvarspolitik samt det retlige samarbejde, forekommer

kompetenceafgrænsningen ikke tilfredsstillende. Der vil være behov for en klarere definition af Unionens mål og en klarere beskrivelse af instrumenterne. Her står man over for to modstridende ønsker: På den ene side ønsker man ikke at overskride de grænser, der er for EU's kompetence; på den anden side ønsker man mere fleksibilitet. Under alle omstændigheder bør procedurerne være synlige og demokratiske; der må ikke være noget, som er skjult.

2. Kompetenceafgrænsningen bør respekteres og overholdes. En bedre kvalitet i lovteksterne er i sig selv en beskyttelse. De forskellige værktøjer eller instrumenter skal bruges mere præcist. Ved anvendelsen af de forskellige procedurer skal man respektere subsidiaritetsprincippet og proportionalitetsprincippet. Her kan de nationale parlamenter komme ind i billedet. Såvel subsidiaritetsprincippet som de nationale parlamenteres rolle vil nu blive drøftet nærmere i to af de nedsatte arbejdsgrupper.

3. Næsten alle talere gik ind for, at antallet af instrumenter bør nedskæres, idet det store antal skaber forvirring hos borgerne og er grobund for bureaukrati. Man bør sondre mellem politisk afgørende beslutninger og gennemførelsesbestemmelser. Måske skal de instrumenter, man ender med at beholde, have nye navne, som folk forstår, f.eks. "love" fremfor "direktiver og forordninger". Og det skal præciseres, hvornår man skal anvende de enkelte instrumenter.

4. Flere havde været inde på, at man kunne skabe større klarhed og effektivitet ved at sondre mellem lovgivning og gennemførelsesbestemmelser, og at man med fordel kunne anvende rammelovgivning i større udstrækning.

5. Formelt er Unionens beslutninger truffet i overensstemmelse med de demokratiske spilleregler, men det er ikke nok til, at man kan tale om demokratisk legitimitet. Borgerne skal også have den fornemmelse, at de er blevet hørt og har haft indflydelse på beslutningerne, og det er ikke tilfældet.

Til sidst kommenterede Giscard d'Estaing to gennemgående temaer i debatten:

Nogle havde foreslået, at man skulle sløjfe sondringen mellem de tre søjler. Han gjorde opmærksom på, at da søjlerne i sin tid blev indført i traktaterne, var det et fremskridt i den europæiske opbygning. De var ikke en forvridning af systemet, men udtryk for, at systemet var i stadig udvikling og tog nye områder ind i samarbejdet, nemlig udenrigs- og sikkerhedspolitik og retlige og indre anliggender. Man skal være opmærksom på, at det ikke er den samme

form for beslutninger, der træffes i de forskellige søjler. Søjle 1 handler om lovgivning, mens søjle 2 mere handler om politisk prioritering og krisestyring. Søjle 3 handler om det komplekse samvirke mellem retlige regler på nationalt og europæisk plan. Derfor kan man ikke uden videre fusionere de tre søjler.

Flere havde været inde på, at andre end Kommissionen skulle have initiativret, f.eks. Europa-Parlamentet og de nationale parlamenter. Giscard d'Estaing betegnede dette som en politisk følsom sag. Det må indgå i drøftelserne om, hvordan man bedst kan præcisere, hvem der laver hvad i Unionen, og hvilke instrumenter de kan anvende i forskellige sammenhænge.

Nedsættelse af arbejdsgrupper

Giscard d'Estaing præsenterede Præsidiets intentioner om foreløbig at nedsætte nedenstående seks arbejdsgrupper. Oplægget hertil findes i præsidiedokument CONV 52/02. Arbejdsgruppernes formænd – der alle er præsidiemedlemmer – nævnes i parentes.

- 1) Kontrol med subsidiaritetsprincippet (Inigo Mendez de Vigo)
- 2) Charteret for grundlæggende rettigheder (Antonio Vitorino)
- 3) EU som juridisk person (Giuliano Amato)
- 4) Nationale parlameters rolle i den europæiske arkitektur (Gisela Stuart)
- 5) Komplementære kompetencer (Henning Christophersen)
- 6) Tættere samarbejde i relation til ØMU'en (Klaus Hänsch)

Giscard d'Estaing lagde op til, at der godt kunne nedsættes flere arbejdsgrupper, bl.a. én arbejdsgruppe om den fælles udenrigs- og sikkerhedspolitik og én om retlige og indre anliggender. Han bad Konventets medlemmer om inden udgangen af maj overfor Præsidiat at tilkendegive, hvilke arbejdsgrupper de var interesseret i at deltage i. Præsidiat ville tilstræbe, at alle arbejdsgrupper blev nogenlunde lige store – med omtrent 25 medlemmer – og i øvrigt tilstræbe, at der vil være kvinder repræsenteret i alle arbejdsgrupperne.

Giscard d'Estaing fandt det relevant, at arbejdsgrupperne undersøgte en række centrale problemstillinger inden for hver deres arbejdsområde for derefter at fremlægge arbejdsgruppens overvejelser og løsningsforslag i Konventet. Udelukkende Konventet var i stand til at træffe beslutninger, understregede Giscard d'Estaing. Han mente, at det ville være forkert at sammenligne arbejdsgrupperne med sædvanlige parlamentsudvalg, hvilket bl.a. kom til udtryk

i arbejdsgruppernes meget midlertidige karakter. Arbejdsgrupperne vil kunne indkalde eksperter til at belyse specifikke problemstillinger, og det var op til gruppernes formænd at vurdere, hvorvidt arbejdsgruppemøderne skulle være offentlige eller ej.

Josep BORRELL, der talte på vegne af gruppen af nationale parlamentarikere, gjorde det klart overfor Konventets formand, at Præsidiet i så god tid som muligt inden næste samling i Konventet måtte fremlægge en komplet oversigt over alle nuværende og potentielle fremtidige arbejdsgrupper. Han forlangte endvidere, at Præsidiet fremlagde en klar beskrivelse af de enkelte arbejdsgrupperes arbejdsområde, deres mandat og indbyrdes sammenhæng samt en tidsplan for gruppernes arbejde.

Herefter fandt der en debat sted, hvor nogle konventsmedlemmer kritiserede, at Præsidiet på forhånd havde sat sig på alle formandsposter. Andre erkendte, at det var nødvendigt for at sikre koordination af gruppernes arbejde. En række nye arbejdsgrupper blev foreslået, f.eks. en arbejdsgruppe om EU's sociale dimension og en om regionale og lokale myndigheder i EU.

Afslutningsvis lovede Giscard d'Estaing, at Præsidiet ville forholde sig til de indkomne bemærkninger, men understregede samtidig, at han på nuværende tidspunkt ikke fandt det aktuelt med flere arbejdsgrupper end de 6 planlagte. Han mente også, at koordinationshensyn nødvendiggjorde, at Præsidiets medlemmer varetog formandsposterne i arbejdsgrupperne.

Konventets møde om civilsamfundet den 24.-25. juni

Vicepræsident Jean Luc DEHAENE gennemgik planerne for Konventets møde den 24.-25. juni i overensstemmelse med CONV 48/02, der er optrykt som *bilag 2*. Ideen er, at man først og fremmest vil give observatørerne fra ØSU, Regionsudvalget m.v. samt repræsentanter for civilsamfundet, herunder ikke-regeringsorganisationer, de såkaldte NGO'er, mulighed for at kommentere Konventets arbejde og komme med gode ideer til, hvordan man skal indrette Fremtidens Europa. Dehaene var klar over, at der findes mange nationale NGO'er, men som udgangspunkt ville man kun indbyde dem, der var organiseret på europæisk niveau. De nationale NGO'er vil naturligt kunne deltage i de debatter om Europas fremtid, der finder sted i de enkelte lande. I den forbindelse nævnte vicepræsidenten, at man ville bede en repræsentant fra hvert af

de nationale parlamenter om på mødet i slutningen af juni at informere om, hvordan denne nationale debat hidtil er forløbet. Dehaene tilføjede, at arbejdet i det såkaldte Forum ville fortsætte, både på den etablerede hjemmeside og på de møder, der arrangeres i det civile forum, hvor alle konventsmedlemmer i øvrigt er velkomne til at deltage.

I den efterfølgende debat under dette punkt på dagsordenen slog flere talere til lyd for, at man også indbød nogle repræsentanter fra de NGO'er, som ikke er organiseret på europæisk plan. Det gjaldt bl.a. englænderne David HEATHCOAT-AMORY og Lord TOMLINSON, som pegede på, at det ville være med til at skabe større åbenhed og imødegå kritikken af, at der kun er tale om en debat blandt de indforståede. René VAN DER LINDEN fra det hollandske Førstekammer opfordrede til, at man også indbød organisationer, som er kritiske over for EU, samt kirkelige og religiøse organisationer.

Orientering om mødeplanen for efteråret

Vicepræsident Giuliano AMATO orienterede om det næste møde i Konventet den 6.-7. juni 2002, hvor dagsordenspunkterne bliver samarbejdet om retlige og indre anliggender samt de nationale parlameters rolle i den europæiske arkitektur. Desuden forelagde han den plan for efterårets møder, der er offentliggjort i CONV 59/02 og optrykt som *bilag 3*.

Med venlig hilsen

Peter Riis

Bjørn Einersen

DET EUROPÆISKE KONVENT

SEKRETARIATET

Bruxelles, den 17. maj 2002 (22.05)
(OR. fr)

CONV 54/02

NOTE

fra: præsidietstil: konventet

Vedr.: Konventets møde den 23.-24. maj 2002
– Løsning af EU's opgaver

1. Præsidiets har foreslået, at centrum for konventets drøftelser på mødet den 23.-24. maj bliver spørgsmålet om, hvordan EU bedre kan udøve sine kompetencer.
2. Som baggrund for drøftelserne kan konventsmedlemmerne konsultere dok. CONV 47/02 om kompetenceafgrænsning. Dette dokument, der er en videreudvikling af dok. CONV 17/02, der blev udsendt inden mødet den 15.-16. april, tager hensyn til konventets debat på nævnte møde (sammenfatning i dok. CONV 40/02) og tager sigte på at udpege spørgsmål og metoder, som konventet senere kan arbejde videre med på plenarmøder og i arbejdsgrupperne.
3. Konventsmedlemmerne kan ligeledes konsultere dok. CONV 50/02, der beskriver den brede vifte af instrumenter, som EU i øjeblikket anvender til at udøve sine kompetencer. Den oversigt, der fremkommer på denne baggrund, vidner om en vis kompleksitet. Blandt de spørgsmål, der rejser sig, er således spørgsmålet om en forenkling (og/eller klarere klassifikation) både af instrumenterne og af procedurerne for vedtagelser heraf.

4. Med disse to dokumenter in mente opfordres konventsmedlemmerne til at behandle følgende spørgsmål:

- i) Svarer den nuværende afgrænsning af EU's og medlemsstaternes kompetencer til de af EU's opgaver, som konventet har udpeget? Er den tilstrækkelig klar?
 - ii) Hvordan kan man sikre, at kompetenceafgrænsningen, herunder subsidiaritets- og proportionalitetsprincippet, overholdes?
 - iii) Skal man afklare (eller reducere antallet af) de instrumenter, som EU har til rådighed med henblik på udøvelsen af sine kompetencer?
 - iv) Er de nuværende beslutningsprocedurer samt den rolle, som hver enkelt institution spiller heri, egnede til at sikre den størst mulige effektivitet?
 - v) Er de egnede til at sikre den demokratiske legitimitet i forbindelse med beslutningstagningen?
-

DET EUROPÆISKE KONVENT

SEKRETARIATET

Bruxelles, den 13. marts 2002 (16.05)
(OR. en)

CONV 48/02

NOTE

fra: sekretariatet

til: konventet

Vedr.: Konventet og det civile samfund

På mødet den 21.-22. marts 2002 var der i konventet enighed om, hvor vigtigt der er at sikre, at offentligheden har lejlighed til både at følge med i konventets arbejde og komme med input hertil. Konventet godkendte en række forslag om, hvorledes dette kan ske (se noten fra Jean-Luc Dehaene til konventet - CONV 8/02). Mange af disse forslag er blevet ført ud i livet: webstederne (både konventwebstedet og forummet) er fuldt operationelle, brevet til redaktørerne for de største europæiske aviser er sendt, og der er blevet etableret en række indledende kontakter ned ngo'er. Det er også blevet bebudet, at ét af konventets junimøder vil komme til at dreje sig om det civile samfund.

Den nærmere planlægning af dette møde skal nu sættes i gang. Præsidiet drøftede dette spørgsmål på mødet den 8. maj 2002 og enedes om, at følgende forslag bør forelægges konventet til godkendelse.

I. Dato

For at der kan være tilstrækkelig tid til forberedelsen, bør det være det andet møde i juni (den 24.-25. juni 2002), som skal dreje sig om det civile samfund.

II. Tilrettelæggelse

For at konventet kan få størst mulig adgang til det civile samfunds synspunkter og betænkeligheder, bør der træffes følgende foranstaltninger:

- To hele dage, nemlig den 24. og den 25. juni 2002, bør tilrettelægges som "åbent hus"-arrangement for det civile samfund, hvor der afsættes plads i Europa-Parlamentets bygninger til, at ngo'er og andre organisationer kan opstille stande, så de får mulighed for at give deres synspunkter til kende.

- Selve plenarmødet bør undtagelsesvis finde sted i parlamentssalen, så ngo'erne kan følge drøftelserne fra mødelokalet.
- Der bør reserveres mindre mødelokaler i Europa-Parlamentet, så repræsentanter for det civile samfund kan tilrettelægge drøftelser og møder med medlemmer af konventet.

III. Plenarmødets struktur

Drøftelserne på selve plenarmødet bør struktureres omkring følgende fire elementer:

- i) Indledning ved næstformand Jean-Luc Dehaene, som aflægger rapport om forummet og sine kontakter med det civile samfund

Som supplement til rapporten om forummet **bør konventets sekretariat udarbejde et sammendrag af bidragene fra medlemmerne af forummet og uddele det til konventsmedlemmerne.**

- ii) Rapporter fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og arbejdsmarkedets parter

Som anerkendelse af deres rolle som brobyggere mellem konventet og det civile samfund **bør repræsentanter for Det Økonomiske og Sociale Udvalg, Regionsudvalget og arbejdsmarkedets parter indbydes til at aflægge rapport til plenarmødet om de kontakter, de har haft.**

- iii) Rapporter fra repræsentanter for det civile samfund

For at give repræsentanter for det civile samfund mulighed for at aflægge rapport direkte til konventet, **bør europæiske ngo'er indbydes til - for hvert enkelt hovedinteresseområde - at udpege en talsmand, der kan fremføre deres fælles synspunkter.** Flere medlemmer af præsidiet har med henblik herpå sagt ja til i god tid at tage kontakt med de ngo'er, der er aktive på de forskellige områder.

- iv) Rapporter om debatten på nationalt plan

Da rapporterne fra det civile samfund vil komme fra ngo'er, der er aktive i hele Europa, **indbydes et konventsmedlem fra hvert repræsenteret land til at aflægge rapport, enten mundtligt på mødet i juni eller skriftligt, om det hidtidige forløb af den nationale debat (og om feedback til dato).**

IV. Opfølgning

Foruden de spørgsmål, som selve mødet i juni vil afføde, skal der tages skridt til følgende:

- **Arbejdsgrupperne bør tilskyndes til at tilrettelægge høringer med ngo'er med relevant ekspertise.**

- Der bør tilrettelægges en live chat på Internettet med formanden og/eller næstformændene først på efteråret.
- Præsidiat bør så vidt muligt fortsat sende et medlem til at overvære de regelmæssige briefingmøder, der tilrettelægges af Det Økonomiske og Sociale Udvalg.

Konventet opfordres til at godkende disse forslag.

DET EUROPÆISKE KONVENT
SEKRETARIATET

Bruxelles, den 22. maj 2002
(OR. en)

CONV 59/02

FØLGESKRIVELSE

fra:	sekretariatet
til:	konventet
Vedr.:	Mødeplan i efteråret

Vedlagt følger til konventet planen over møder i tilknytning til konventet i anden halvdel af 2002

**Plan over møder i tilknytning
til konventet i anden halvdel af 2002**

September

den 5. (torsdag eftermiddag kl. 15.00)	Møde i præsidiet
den 11. (onsdag eftermiddag kl. 16.00)	Møde i præsidiet
den 12. (torsdag eftermiddag kl. 15.00)	Plenarmøde i KONVENTET
den 13. (fredag formiddag kl. 9.30)	Plenarmøde i KONVENTET
den 26. (torsdag eftermiddag kl. 15.00)	Møde i præsidiet

Oktober

den 2. (onsdag eftermiddag kl. 15.00)	Møde i præsidiet
den 3. (torsdag eftermiddag kl. 15.00)	Plenarmøde i KONVENTET
den 4. (fredag formiddag kl. 9.30)	Plenarmøde i KONVENTET
den 17. (torsdag formiddag kl. 10.30)	Møde i præsidiet
[den 24.-25.]	<i>DET EUROPÆISKE RÅD - Bruxelles]</i>
den 28. (mandag formiddag kl. 10.30)	Møde i præsidiet
den 28. (mandag eftermiddag kl. 15.00)	Plenarmøde i KONVENTET
den 29. (tirsdag formiddag kl. 9.30)	Plenarmøde i KONVENTET

November

den 6. (onsdag eftermiddag kl. 15.00)	Møde i præsidiet
den 7. (torsdag eftermiddag kl. 15.00)	Plenarmøde i KONVENTET
den 8. (fredag formiddag kl. 9.30)	Plenarmøde i KONVENTET
den 21. (torsdag eftermiddag kl. 15.00)	Møde i præsidiet
den 28. (torsdag eftermiddag kl. 15.00)	Møde i præsidiet

December

den 4. (onsdag eftermiddag kl. 15.00)	Møde i præsidiet
den 5. (torsdag eftermiddag kl. 15.00)	Plenarmøde i KONVENTET
den 6. (fredag formiddag kl. 9.30)	Plenarmøde i KONVENTET
[den 12.-13.]	<i>DET EUROPÆISKE RÅD - København]</i>
den 19. (torsdag eftermiddag kl. 16.00)	Møde i præsidiet
den 20. (fredag eftermiddag kl. 15.00)	Plenarmøde i KONVENTET
den 21. (lørdag formiddag kl. 9.30)	Plenarmøde i KONVENTET